

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 62/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av mervärdesskattelagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 26 oktober 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av mervärdesskattelagen (RP 210/2010 rd) till finansutskottet för beredning.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- konsultativ tjänsteman Marja Niiranen, finansministeriet
- kommunikationsråd Elina Normo och kommunikationsråd Asta Virtaniemi, kommunikationsministeriet
- skattejurist, vicehäradshövding Jouko Jormalainen, Finansbranschens Centralförbund
- jurist Päivi Rokkanen, Itella Abp.

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av Skattebetalarnas Centralförbund rf och Ålands landskapsregering.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att mervärdesskattelagen ändras i enlighet med EU-rätten så att postverksamheten delvis ska vara befriad från skatt. Skattefriheten gäller samhällsomfattande tjänster som erbjuds av den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster och som avses i postlagstiftningen.

Lagen avses träda i kraft samtidigt med de ändringar som för närvarande görs i postlagstiftningen och som gäller både den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster och de samhällsomfattande tjänsterna. Ändringarna i postlagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 mars 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

Samhällsomfattande tjänster

Syftet med propositionen är att anpassa mervärdesskatten för postverksamhet till mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG) och rättspraxis

om tillämpningen. I sammanhanget spelar mål C-357/07 (*TNT Post- domen*) en framträdande roll. Tolkningen i målet kräver att försäljning av samhällsomfattande tjänster som den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster bedriver ska vara befriad från mervärdesskatt. Detta ingår i propositionen med förslag till postlag (RP 216/2010 rd) som samtidigt behandlas i riksdagen. För befrielse från skatt krävs det alltså att postföretaget har ålagts skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och att det är en åtgärd som ingår i en samhällsomfattande tjänst. Annan försäljning ska fortfarande betraktas som skattepliktig transport av varor.

Befrielsen från moms beror på mervärdesskattedirektivet där målet är att gynna vissa verksamheter av allmänintresse, det vill i det här fallet att till nedsatt pris tillhandahålla posttjänster som tillgodoser viktiga behov bland befolkningen trots att postsektorn har öppnats för konkurrens.

Propositionen och inskränkningar där är befo- gade och de stämmer överens med mervärdesskattedirektivet och *TNT Post- domen* som preciserar tolkningen av direktivet, framhåller utskottet. Skattefriheten måste tolkas i sträng bemärkelse och i överensstämmelse med allmänintresset eftersom det handlar om ett undantag från den allmänna regeln om skattepliktig försäljning. Det sägs också klart ut i domskälen. Enligt domskälen kan undantag från skatt inte tillämpas på särskilda tjänster "som kan avskiljas från tjänster av allmänintresse, däribland sådana tjänster som tillgodoser särskilda behov hos ekonomiska operatörer". Enligt domen är undantaget alltså inte tillämpligt på leveranser "för vilka villkoren förhandlats individuellt".

Målet att gynna en begränsad del av postverksamheten som är av allmänintresse kommer fram tydligt i motiven till propositionen om postlagen. Preciseringsen av begreppet samhällsomfattande tjänst innebär enligt propositionen att i samhällsomfattande tjänster ingår posttjänster för konsumenter och för små- och medelstora företag som på samma villkor sänder försändelser som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna. Det är de grupper där behovet att trygga post-

tjänster vanligen är störst. Samhällsomfattande tjänster ska inte omfatta posttjänster till företag och sammanslutningar som fakturerar kunder enligt särskilda avtal. Den typen av tjänster ska inte belastas av de prisregler för samhällsomfattande tjänster som ingår i postlagen utan priserna sätts på marknadsmässiga villkor.

Det faktum att förslaget till postlag har kontantbetalning som ett kriterium för posttjänster som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna påverkar enligt utskottet inte bedömningen av frågan. Samhällsomfattande tjänst definieras i postdirektivet (97/67/EG) på grundval av bestämda miniminivåer för brev- och pakettjänster. Kravet uppfylls i förslaget till postlag och tjänsterna är tillgängliga för alla. Frimärken är i de flesta fall det vanligaste sättet att betala en försändelse. Därför är kontantbetalning ett lämpligt kriterium när det tillämpas inom ramen för viktbe- gränsningar. Enligt kommunikationsministeriet garanterar propositionen att alla användare erbjuds brev- och pakettjänster på miniminivån enligt direktivet i hela landet, till ett rimligt pris och på en reglerad servicenivå. Utskottet håller med ministeriet.

Definitionen på samhällsomfattande tjänst i förslaget till postlag ligger alltså i linje med EU- rätten och stämmer väl överens med allmänintresset som är ett kriterium för befrielse från mervärdesskatt. Momsneutraliteten förbättras dessutom av att merparten av de tjänster som säljs till företag som bedriver momsbefriad verksamhet fortfarande kommer att vara moms- belagd. Postlagen har en tydlig definition och det gör det lättare att avskilja produkterna från postföretagens övriga produkter. Det i sin tur är bra för aktörerna på fältet och av den anledning- en motiverat.

Ikraftträdande

Lagändringarna är tänkta att träda i kraft den första mars. Frågan har fördröjs på grund av be- handlingen av postlagen och ikraftträdelse- tiden kommer att flyttas fram. I vilket fall som helst anser utskottet det viktigt att lagen sätts i kraft så snart som möjligt och samtidigt som postlagen. Tidpunkten bör dessutom läggas

fast med hänsyn till de krav som skyldigheten att informera Itella Abp ställer.

Senareläggningen av ikraftträdandetidpunkten minskar den beräknade årliga förlusten av skatteintäkter i år (9 miljoner euro).

Precisering till motiven i propositionen

Utskottet påpekar att det under rubriken "Asian valmistel" i den finska propositionen och "Be-

redningen av propositionen" i den svenska propositionen felaktigt talas om Ålands landskapsstyrelse som är det gamla namnet på *Ålands landskapsregering*.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 4 mars 2011

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Matti Ahde /sd
Christina Gestrin /sv
Pertti Hemmilä /saml (delvis)
Bjarne Kallis /kd
Kyösti Karjula /cent
Esko Kiviranta /cent
Mikko Kuoppa /vänst
Reijo Laitinen /sd
Mika Lintilä /cent
Olli Nepponen /saml

Tuija Nurmi /saml (delvis)
Kirsi Ojansuu /gröna (delvis)
Heikki A. Ollila /saml
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Minna Sirnö /vänst
Pia Viitanen /sd (delvis)
ers. Lauri Kähkönen /sd
Reijo Paajanen /saml (delvis)
Kimmo Sasi /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Maarit Pekkanen.